

nuværende Tidspunkt behøver at komme ind paa flere af Ændringerne.

Johansen: Som det fremgaar af Betænkningen, er der ikke opnaaet nogen Forstaaelse om dette Lovforslag. Det vil neppe være muligt for Øjeblikket at arbejde sig sammen til en Forstaaelse i dette store Spørgsmaal, og det saa meget mindre som den ærede Ordfører (Holstein-Holsteinborg) har forelsket sig i at bruge overordentlig stærke Udtryk; det er næsten ikke muligt for ham at faa dem stærke nok. Den ærede Ordfører dvælede ved, hvad han har sagt under første Behandling, og hvad han sagde i Dag, skulde vel tjene som en Undskyldning for de stærke Udtryk, som den Gang bleve brugte. Men Sagen blev ikke bedre, eftersom det ærede Medlem atter arbejdede sig op til at komme med saadanne Udtryk som, at Lovforslaget var et rent Misfoster. Jeg begriber nu ikke, at det ærede Medlem vil ofre saa meget paa et Misfoster, som det ærede Medlem har gjort, dels ved den store Tale under første Behandling, dels ved under Udvalgsbehandlingen at stille saa mange Ændringsforslag. Det var meget nemmere øjeblikkelig at slaa Misfosteret ned, og saa vare ogsaa, vi andre blevne skaanede for dette Arbejde, vi nu have maattet være med til.

Det er ikke min Hensigt at gaa i Enkeltheder overfor den ærede Ordfører. Han fortalte os jo under første Behandling, hvilke Betingelser han stillede for at gaa med til at gennemføre dette Lovforslag. De ere nu gentagne i Udvalgsbetænkningen; der er der nævnt de samme Synspunkter, og de ere saa yderligere blevne udformede i Ændringsforslagene. Jeg skal til disse Punkter gøre nogle ganske enkelte Bemærkninger.

Den ærede Ordfører dvælede i Særdeleshed ved Valgrets-betingelserne, og hvad dertil hørte, og mente selvfølgelig, at de Betingelser, han nu havde opstillet, bød ganske anderledes sikre Garantier end de, Lovforslaget indeholder. Det er nu en farlig Sag, og det forekommer mig, at der skal en vis Vovethed til at begynde med at ransage Nyre og Hjerte. Vi ere vel nok allesammen nogle skrøbelige Kar, og naar man da skal begynde at efterse, hvordan andre ere, vil man vist mange Gange blive skuffet og skuffet i den Grad, at man kommer til at se ganske anderledes paa disse Forhold end før Skuffelsen. Den ærede Ordfører (Holstein-Holsteinborg) ved jo meget vel, at man har Hyklere alle Vegne,

og at der er nogle af dem, der forstille sig ganske godt; det er dem, der ved enhver Lejlighed forstaa at staa op og sige: Se nu bare paa mig, se hvilket gudeligt og kristeligt Menneske jeg er! Saa kan der være en anden, som svinder bort i Mængden; man lægger slet ikke Mærke til vedkommende, og saa kan den Mand eller Kvinde gaa med de stærkeste, de dybeste, de inderligste Følelser, saaledes at de ere sig Gudsforholdet fuldt bevidste. Men skulde vi gaa efter den Maalestok, som den ærede Ordfører her vil lægge til Grund, er det ikke sikkert, at man fik dem med paa Valglisten; det vilde være meget tvivlsomt, thi de vilde i den offentlige Mening være stemplede som dem, der egentlig ikke hørte til det kristelige Samfund, man mærkede jo aldrig noget til dem, til ham eller hende, slet ikke. Men den ærede Ordfører ved jo ogsaa meget godt, at det er ikke saa sjældent, at der indenfor Menigheden findes nogle af dem, der saaledes ere temmelig stærkt fremme, som en skønne Dag give sig blot, saa vi faa at se, hvad de ere; men der er ikke noget i Vejen for, at vi kunne tage dem op paa Valglisten! Jeg tror, man skal være uhyre forsigtig her. Naar Folk selv komme og sige: Jeg vil høre til den kristne Menighed, og jeg er døbt, maa det være tilstrækkeligt. Vi andre have ingen Ret til at komme og blande os deri. Altsaa, det Ændringsforslag, der stilles med Hensyn til dette Punkt, maa jeg bestemt fraraade det høje Ting at stemme for.

Det næste Punkt, jeg vil omtale, er det, at Præsten bør være Menighedsraadets selvskrevne Formand. Jeg har tænkt meget over det Spørgsmaal, og jeg har set, hvorledes der nu virkes rundt om paa de Steder, hvor jeg er kendt; og der har jeg lagt Mærke til, at de allerfleste Steder arbejde Præsten og Menighedsraadet overordentlig godt sammen. Men jeg har ogsaa lagt Mærke til, at der er andre Steder, hvor de leve sammen som Hund og Kat, for at bruge et rigtig stærkt Udtryk, og hvor Præsten ingen Sinde sammenkalder til noget Menighedsraadmøde. Nu vil jeg nok spørge om, hvad Fornøjelse har da en Præst af at være født Formand? Ja, han har da den Fornøjelse, at han kan hindre, at der bliver et Samarbejde. Det er jo noget, man véd, at saafremt der er et godt Forhold mellem Menigheden og Præsten, vil han blive valgt til Formand, og derfor mener jeg ogsaa, at som Lovforslaget nu er affattet, er det fuldstændig rigtigt; det var ogsaa noget, man var inde paa i Fjor